

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Okul çevresi kavramı öğrencinin okul yaşamında karşılaştığı tüm fiziksel ve sosyal çevreyi kapsamakta olup, okulun yeri, binası, etrafı, alt yapı tesisleri, oyun alanları, tuvaletler, su temini, çöplerin bertarafı, ısıtma ve havalandırma, aydınlatma, sıralar, sınıfların büyüklüğü gibi unsurları da içermektedir.

Sağlıklı öğrenciler için sağlıklı okul çevresi gerekir. Okul çevresi, gerek öğretmen ve okul personelinin gerekse öğrencilerin sağlığını, güvenliğini, davranış ve alışkanlıklarını, çalışma ve öğrenme verimliliğini etkileyen bir ortamdır. İnsan sağlığını olumsuz etkileyen çevresel faktörlerin hepsi, okul çevre sağlığını da tehdit eden unsurlardır.

Anayasamızın 42 nci maddesinde "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz", 56. Maddesinde "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çerçevede yaşama hakkına sahiptir" denilmektedir.

27.08.2003 tarihli ve 25212 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin Öğrenci Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin 139 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde ilköğretim kurumlarında öğrenci sağlığı ve güvenlik hizmetleri ile ilgili olarak "öğrencilere okul ve çevresinde sağlıklı, güvenli bir eğitim-öğretim ortamı sağlanması esastır." denilmektedir.

19/12/2007 tarihli ve 26735 nolu Resmi Gazete'de yayınlanan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" uyarınca da 12/01/2009 tarihli ve B.08.0.SAS.0.35.02.00.2009/9 sayılı Makam Onayı ile "Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi" yayınlamıştır. Yönetmelik kreşler, anaokulları, ilköğretim okulları (YİBO'lar dahil), ortaöğretim kurumları, özel eğitim kurumları, hizmetiçi eğitim enstitüleri ile yüksek öğretim kurumları sınıflarını kapsamaktadır.

Yönerge ile Millî Eğitim Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı ile okul ve kurumlar tarafından kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ve işletmelerin tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı ve kullanımı safhalarında çıkabilecek yangınların en aza indirilmesi ve herhangi bir şekilde çıkabilecek yangının can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesinin sağlanmak üzere, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbirler, organizasyon, eğitim ve denetimin usul ve esasları belirlenmiştir. Bu kapsamda bina tehlike sınıflandırması yapılarak, kaçış güvenliği, yolları, merdivenleri, kapıları, acil çıkış zorunluluğu, algılama ve uyarı sistemi, alarm verme, yangın kontrol panelleri, itfaiye su verme bağlantısı unsurlarının bina tasarımında ve yapımında gözetilmesi, binalarda sesli ve ışıklı uyarı cihazları, köpüklü, gazlı ve kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri, taşınabilir söndürme cihazları bulundurulması belirtilmiştir. Binalarda yangın güvenliği sorumlusu, acil durum ekiplerinin kuruluşu, görevleri ve çalışma esasları belirlenmiştir. Geçici 1 inci maddesinde de "mevcut binalar için yangına karşı alınması gereken tedbirler, bina sahibi ve yöneticisi ile kurum amirleri tarafından bir yıl içinde yerine getirilir." denilmektedir.

Ayrıca Türk Standartları Enstitüsünce (TSE) 1992-2003 yılları arasında okullarda fiziksel çevre sağlığı değerlendirmesinde standartlar geliştirilerek uygunluk aranması gerekli görülmüştür.

Ülkemizde okul çevre sağlığı düzeyi, yönetmeliklere uygunluğunun belirlenmesinde çalışma yapılmamakla birlikte, okul çevre sağlığı konusunda yetersizlikler olduğu görülmektedir. Okullarda anılan mevzuat ve standartlara uyulmamasının yaptırımı olduğundan da söz edilemez.

Çocuklarımızın okul çevre sağlığı önlemlerinin alınmaması nedeniyle hayatlarını kaybettikleri görülmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nın ise okulda ölümle sonuçlanan kazalarda "çocuk yaramazdı" gerekçesiyle savunma yaptığı ibretle izlenmektedir.

Son 3 yılda 27 çocuğun "kapıda sıkışma", "lavabonun düşmesi" gibi çevre sağlığı eksiklik ve tedbirsizlikleri nedenlerinden okulda hayatlarını kaybettikleri bilinmektedir.

Bu nedenlerle okulların çevre sağlığı durumlarının, yetersiz okullarda alınması gereken önlemlerin araştırılması ve Milli Eğitim Bakanlığı'na ya da diğer bakanlıklara bu konuda düşen görevlerin ne olduğu konusunda Anayasamızın 98 inci maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Araştırma Komisyonu kurulmasını saygılarımızla arz ederiz.

2
Ufuk BAŞBAKIRTIOĞLU
Diyarbakır M.Ü.

Tufan Köse
Göçmen M.Ü.
İstanbul

B. Şehval Baran
Eskişehir M.Ü.

Melda ÖZKUR
İstanbul M.Ü.

Hülya Güven

Prof. Dr. Hülya Güven
CHP İzmir Milletvekili

Ahmet Göb
İstanbul

Binnaz Toprak
İst. M.Ü.

B. Toprak

Yapı Kredi
M.Ü.

Alihan Dönmez
Bursa M.Ü.

Ayhan ERDOĞDU
İstanbul M.Ü.

Kamer
geng
Tunceli
Kony

